

El llibre

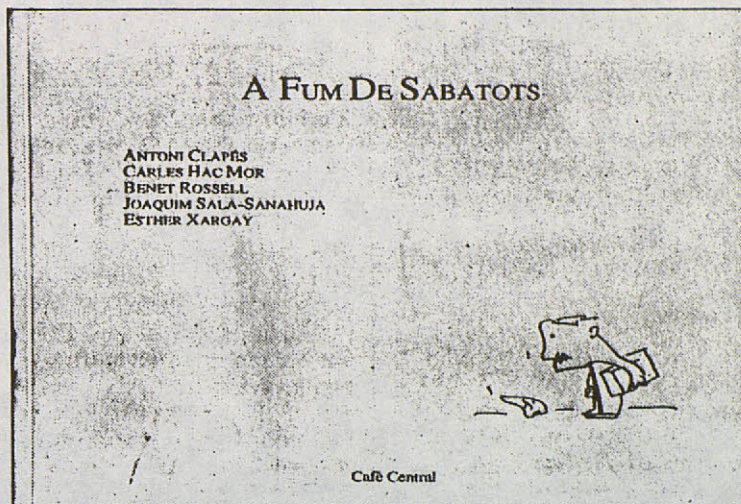
Entre el No-res i el Sublim

A Fum De Sabatots.
Dibuixos: Benet Rossell;
Textos: Antoni Clapés,
Carles Hac Mor, Joa-
quim Sala-Sanahuja,
Esther Xargay. Edicions
Cafè Central. Barcelo-
na, 1993. 218 pàg.

VÍCTOR SUNYOL

L'any 1925, les Edicions de La Mirada van publicar *L'any que ve* (reeditat el 1983 per Quaderns Crema), de Francesc Trabal i altres autors. Josep Carner en el pròleg que hi escriví parlava de la "Cofraria de l'humor suprasensible", i de "l'Humor Indeliberat, Difós, Secret, dins l'Automatisme Tradicional de les Paraules òbvies". Al marge dels articles de Trabal a la premsa, aquesta deuria ser la primera publicació que tragué a la llum en l'època moderna una tradició immemorial en la nostra cultura: la tradició innominada de l'"humor suprasensible", "Entre el no-res i el sublim" com diu A. Clapés en un text del llibre que comentem; dels contrasentits i sense-sentits del sentit (*Que mori el sentit!* titula Carles H. Mor els seus textos); de la reivindicació de la sorpresa i la paradoxa de l'obvietat; de l'ús d'aquesta obvietat com a mirall deformat i lúdic; de la farsa de la quotidianitat; del món vist per un forat; d'allò que resumiríem amb unes paraules de cada un dels autors de *A Fum De Sabatots*: "Hem superat tots els límits i s'imposa un retorn al desordre" (Carles H. Mor). "—Vaig provar de fer teatre però no me'n vaig pas sortir. Els meus personatges, de tan versemblants, esdevenien patètics. —Diuen que el Surrealisme no mor..." (A. Clapés). "Oh paradoxa! Quan Zenó era tortuga, Aquil·les festejava" (E. Xargay). "(A l'Ametlla de Merola) —Només es veuen que taxis! (Llevat dels taxis i dels taurons, els carrers de l'Ametlla de Merola són deserts)" (J. Sala-Sanahuja).

Què és *A Fum De Sabatots*? Els dibuixos (micrografies, microsenyors, o microgrames) de Benet Rossell en comunitat precisa, lúdica i màgica (és a dir: ancestral) amb els textos

El llibre *A Fum De Sabatots* ha estat editat per Cafè Central

EL 9 NOU

dels altres quatre autors (micro-textos, microassajos, microòperes, microteatres, micropensaments o micropoemes). Pàgina rere pàgina (25 per cada un dels autors literaris) assistim a una cerimònia que recupera la tradició desenterrada per Trabal a *L'any que ve*; una cerimònia de la intel·ligència i l'humor suprasensible, de l'obvietat en l'absolut, de la sublimació de la mirada plana, de la disbauxa lúcida i irònica de posar en joc totes les cartes dels jugadors que en tenen més, i que tenen les millors. Cada pàgina posa en joc una imatge (o una sèrie) de Benet Rossell i un text. D'això se'n diu un acudit. Doncs d'això es tracta (O no és un acudit també allò de "Penso; aleshores existeixo"?): Acudits, és a dir: coses que s'acuden a l'esperit.

A Fum De Sabatots és una vital glopada d'aire fresc. Un aire que text i dibuixos renoven a cada pàgina; que a cada pàgina alena, nou, d'un lloc diferent i que cada autor pren i dona a la seva manera. Antoni Clapés, sota el títol *Quadern mínim de passos*, ofereix uns microtextos densos, que van des de la ironia crua a l'aforisme mesurat i profund, sempre amb aquest vent esborrifat que caracteritza el llibre. Carles Hac Mor ("Que mori el sentit!" es titula la seva part) juga amb referents més immediats (la Sagrada Família, El mitjà d'en Tàpies, les Olimpíades...) per bastir una piròcnica mental aclaparadora i absoluta i que toca totes les nafres, fòbies i filies del món i del lec-

tor. Joaquim Sala-Sanahuja a *Les Saques* construeix una microòpera (o microtragèdia, o microcomèdia, o microdrama) en 25 microactes on el quotidià llueix colors d'absolut i tots els veïns hi fan cap; una història com un microcosmos que es va desplegant en ell mateix i que sorprèn constantment el lector, precisament per la descoberta i la sublimació de la quotidianitat que suposen. Ester Xargay a *La petjada de la guineu no es veu* paraparemitza de nou la llengua i l'expressió i crea, amb els dibuixos de Benet Rossell, nous camps de significacions, correspondències o transpiracions, algunes vegades també vinculats als referents concrets que veiem en Carles H. Mor. Tot plegat: una petita meravella de deliris, o un deliri meravellós.

Amb aquest llibre, d'impeccable edició, Cafè Central ha fet una passa important. Al costat d'*Epigrafies/Epigramies*, publicat el 1992, i de la col·lecció *Jardins de Samarcanda* (coeditada amb Eumo Ed.), aquesta editorial del tot marginal i sense cap mena d'estructura, mostra com, a més de les plaquetes (gairebé una cinquantena) que apleguen tota mena d'autors, es poden publicar llibres amb una qualitat material al costat dels de qualsevol gran editora. I més, és una "empresa" editora capaç de publicar llibres com aquest que els "grans" no gosarien editar. Cafè Central, cada vegada més important, és encara un cafè entranyable, i cada vegada és més indispensable.